

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו שליט"א

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

הגדול, כמו שאמר דוד (תהלים מב, ג) 'צמאה נפשי לאלהים לא-ל ח', וכשמחשב בדברים האלו עצמן מיד הוא נרתע לאחריו ויפחד וידוע שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני תמים דעות, כמו שאמר דוד (תהלים ת ד-ה) 'כי אראה שמיר מעשה אצבעותיך וכו' מה אנוש כי תזכרנו, ולפי הדברים האלו אני

מבאר כללים גדולים ממעשה רבון העולמים כדי שיהיו פתח למבין לאהוב את השם כמו שאמר חכמים בענין אהבה שמותך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם, עכ"ל הרמב"ם.

וממשיך הרמב"ם ומבאר שם שכשמתבונן אדם בחכמת התכונה ועולם הגלגלים הרחוקים בא להכרת הבורא ורואה שהוא בסך הכל בריה קטנה ושפלה ובוהו יבוא לאהבת הבורא ולהבנת גדלותו.

וכן מסיק שם הרמב"ם (פרק ד הלכה יב) וז"ל: 'בזמן שאדם מתבונן בדברים האלו ומכיר כל הברואים ממלאך וגלגל ואדם כיצא בו ויראה חכמתו של הקב"ה בכל היצורים וכל הברואים מוסיף אהבה למקום ותצא נפשו ויכמה בשרו לאהוב המקום ברוך הוא ויירא ויפחד משפלותו ודלותו וקלותו כשיעריך עצמו לאחד מהגופות הקדושים הגדולים וכו' לאחת מהצורות הנפלאות הנפרדות מן העולמים שלא נתחברו בגולם כלל, וימצא עצמו שהוא ככלי מלא בושע וכלימה ריק וחסר, עכ"ל.

והוקשה לי מאוד בדברי הרמב"ם שהרי רואים הרבה גויים שלומדים חכמות אלו - חכמת התכונה והגלגלים - ואעפ"כ אינם באים ע"י כך להכרת גדלות הבורא אלא אדרבה הם מגדולי הכופרים רח"ל. שאלה זו שאלתי פעם את הגאון הצדיק רבי זונדל קרויזר זצ"ל, וענה לי שבאמת הכל תלוי בכונת הלימוד ובמטרותו בלימוד, דכשנבא לחפש את גדלות הבורא ע"י תכונה, וכמו שמפרשו הרמב"ם ודאי שהלימוד יוסיף לו אמונה, אבל אם בא רק להכיר ולדע את חכמת התכונה - לא יוסיף לו לימוד כלום באמונה, כי זו איננה מטרתו ודאי שלא יגיע לגלות דבר שאינו מעוניין בו.

כעין זה הוא בלימוד התורה, כשהוגים בה מתוך רצון להתקרב אל ה' וליראה אותו, אז אכן זוכים לכך, אבל אם הוגים בה לשם מטרות אחרות, אי אפשר לזכות לכך, וכדי שיזכה האדם להכונה הרצויה בלימוד התורה עליו להגות בלימוד המוסר.

לדאבוניו יכולים לומר שכשנאמר התורה 'ובני קרח לא מתו' (במדבר כו, יא), רמזה בכך שגם לדורות נאשרו כאלו הוולכים בעקבותיו של קרח כי גם כהנים יש הדוגלים בשיטתו של קרח שהויה התורה אינם צריכים ללימוד המוסר, ומי שמתבונן קצת בתוצאות הדברים רואה בעליל שימשה אמת ותורתו אמת, כי מבלעדי המוסר כמעט ואין מבחינים בין הליכותיהם של בני הישיבות לבין הליכותיהם של הבעלי בתים, כי על אף שהבן ישיבה יושב ושושק על תלמודו, אבל כשנבא בבית הכנסת להתפלל אין הבדל בינו לבין הבעל הבית העומד לצידו, כמעט ואין רואים שהבן ישיבה מעריך יותר את עבודת התפילה, הוא מתפלל באותה קרירות ומהירות של הבעלי בתים המסבבים אותו, ואילו היו הוגים גם ב'מוסר', ודאי היה ההבדל ביניהם ניכר...

ויקחלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם

כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם ה' ומדוע תנשאו על קהל

ה'?

טו, ג.

החיוב להגות בספרי מוסר

בטענה זו ביקש קרח להשוות את משה לשאר אחיו הישראלים ועל אף שמשא זה שנתייחד עמו הדיבור עוד הרבה פעמים עשה קרח את עצמו כמי שאינו מודה בדבר, ולשם כך הרבה להוכיח על ידי כל מיני תחבולות וספירות שכל מה שדבר משה אינם כי אם דברים שבדבר מלבד, ונמצא שכלל לא נתייחד השכינה עמו. בין תחבולותיו של קרח היתה התחבולה הידועה המובא במדרש (תנחומא קרח) ששאל את משה, בית מלא ספרים מהו שתהא פטורה מן המזוזה והשיבו משה שהיא חייבת במזוזה תמה קרח ושאל, הרי המזוזה היא רק ב' פרשיות ובית זה המלא ספרים יש בה כל התורה כולה שהיא רע"ח פרשיות וכל שכן שצריכה היא לפטור את הבית ובוהו שהנך אומר דברים שאין השכל סובלתם הנך מוכיח שבדית הדברים מלבד. עכ"ל המדרש.

והנה לאמיתו של דבר קשה מאוד להבין טענתו של קרח שהרי מצות מזוזה היא בפתח הבית מבחוץ, והספרים שלדעתו צריכים לפטור ממזוזה נמצאים בפנים הבית ומהיכי תיתי שיצאו על ידי זה ידי חובת מזוזה?

ובדרך המוסר יכולים להסביר ויכווח של קרח עם משה שהיו נסובים לענין דרכי העבודה המוטלת על האדם בעולמו, כי הבית מלא ספרים מורה על לימוד דיני התורה, ומזוזה תוכנה היא אהבת ה', וקבלת עול מלכות שמים ועול מצוות והיא מורה על חובת לימוד המוסר המעורר את הלב לאהבה וליראה את ה'. וזו היתה מחלוקתו של קרח עם משה, כי דעתו של קרח היתה שמי שהוא תלמיד חכם והינו 'בית' מלא ספרים אינו צריך להגות גם כן במזוזה, היינו ב'ספרי המוסר', כי המאור שבתורה מיישר העקמומיות שבלב. אולם לא כן היתה דעתו של משה, לדעתו אי אפשר לו לאדם להיפטר מחובת 'מזוזה', היינו מלימוד המוסר, כי נכון הדבר שהמאור שבתורה מיישר ומזכך את דעתו של האדם אבל זהו רק כשהוגה גם כן בלימוד המוסר, כי רק על ידי המוסר יידע האדם לפני מי הוא עובד, ולשם מי הוא לומד, ומה צריך להיות כוונתו בשעת לימודו, ורק מתוך כך יהיה ביכולתו להגות בתורה מתוך כוונה זכה המאירה לאדם דרכו האין לטהר את לבו ואת מידותיו.

ואכן אין ספק שהצדק עם משה רבינו, וכפי שאמר לי פעם הגאון הצדיק רבי זונדל קרויזר זצ"ל, היה זה כשיבקשתי ממנו לפרש לי את כוונת הרמב"ם (הלכות יסודי התורה פרק ב הלכה ב) המדבר אודות ההתקרבות אל השי"ת על ידי ההתבוננות בחכמת התכונה, ומתחילה אעתיק את לשונו:

'והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ, מיד הוא אורב ומשבש ומפאר, ומתאוה תאוה גדולה לידע השם

קרח
לי סיון תשפ"ד

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"נ	7:13
מוצ"ש	8:30
ר"ת	9:06

סוף זמן קריאת שמע וחפילה

סיוק"ש א'	8:16
סיוק"ש ב'	9:09
סיוק"ש א'	9:45
סיוק"ש ב'	10:20

הזמנים לפי ששון קי"ז

גיליון מס':

736

טיב המערכת

• ותכל תלונתם מעלי •

מסופר על רבי שמעון מירוסלב זצ"ל מתלמידי החתם סופר זצ"ל, שהאריך ימים מאוד והגיע לשיבה טובה, ושאלו אותו 'במה הארכת ימית?' ענה רבי שמעון: בדרך כלל יש לאדם הרבה שאלות וקושיות על הנהגת הבורא, למה לא הולך לי טוב ולאחרים קץ? למה אין לי פרנסה ולפלוני יש? למה אין לי נחת מחילדים כמו לשכני? ועוד כהנה וכהנה שאלות ותלונות עד שהשי"ת עונה לו: כאן בעולם הזה אין אפשרות לענות על השאלות שלך, בוא עלה למעלה ותקבל תשובות לכל השאלות אבל אני - אומר רבי שמעון - מעולם לא שאלתי שאלות ולא היו לי קושיות כלפי מעלה אז השאירו אותי כאן.

דבר זה מרומז בפרשתנו, אחרי שכל הרבה אנשים מתו בעקבות מחלוקתו של קורח על משה רבינו, והקב"ה הוכיח כי הוא זה שבחר באהרן, ע"י הגש שנעשה עם מטהו של אהרן שפרת אומר הקב"ה למשה 'השוב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מר', ותכל תלונתם מעלי ולא ימוזה, הקב"ה רוצה שהמטה הזה שבו נעשה הגש יישאר למשמרת כדי שיהיה סימן וחזקתו שלא יתלוננו שוב, כדי שלא ימוזה, מכאן ניתן להבין שאם כן מתלוננים על הנהגת הבורא, יכולים לקבל עונש מיתה.

כל אחד שנותן משהו למישהו, ובפרט כל אבא שנותן לבניו, רוצה שיעריכו אותו, קל וחומר שכשהקב"ה נותן לנו דברים מגיע לו שנעריך את מה שהוא נותן לנו, ובפרט שהוא נותן לנו כל כך הרבה מעל ומעבר למה שמגיע לנו, ולכן מי שמתלונן ולא מעריך את מה שמקבל, הוא מעורר על עצמו קיטרוג ועלול להביא על עצמו כל מיני דברים קשים שחז"ל כבר אמרו שהלוקה בהם חשוב כמת. אבל מידה טובה מרובה ומי שמעריך ומודה השי"ת רוצה לתת לו עוד ועוד, וכך מפרשים בשם החזו"ן מלובליץ זיע"א, את הפסוק 'אתה אמרת היטב איטיב עמך', שאם אדם אומר שטוב לו, אזי אומר לו השי"ת: איטיב עמך כפכל כפליים בחסדים מגולים.

(ע"פ טיב התורה-קרח)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 0534-100024

י"ד הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

טיב
ההודעות

התפילה בבית הכנסת

- א. לא יתפלל בצד רבו, כי הוא יוהרא שמראה שהוא שווה לרבו (ס' צ סכ"ד וס"ב סק"ד).
- ב. וכן לא יתפלל אחורי רבו, ויש בזה ג' טעמים: י"א דמיחזי נמי כיוהרא וי"א שגרא כמשתחוה לרבו בתפלתו, וי"א מפני שהוא מצער לרבו, דשמיא יצטרך לפסוע ג' פסיעות לאחוריו בעוד שהוא יתפלל, ויצטרך להמתין עליו (סכ"ד וס"ב סק"ד).
- ג. וכן לא יתפלל לפני רבו, ודבר זה נלמד בק"ק, דזה ודאי הוא בזיון הוא לרבו שתלמידו עומד ואחוריו נגדו (סכ"ד וס"ב סק"ד).
- ד. ורבו היינו שרוב חכמתו הימנע, או גדול הדור (ס"ב סק"ד).
- ה. כתב החי אדם ל' שה"ה שצריך להקפיד בכל זה גם באביו (מ"ב סק"ג).
- ו. תלמיד חבר מותר להתפלל אחורי רבו, וה"ה בצד רבו, אבל לפני רבו אסור (סכ"ה וס"ב סק"א).
- ז. יש אומרים שכל זה שצריך להרחיק מרבו בעת התפילה לא מיירי אלא כשמתפלל ביחוד, אבל בציבור אין לחוש אם מתפלל לפניו או לאחוריו אם כך הוא סדר ישיבתו, לפי שהכל יודעין שמקום זה מיוחד לרב וזה לתלמיד, וע"כ לית ביה משום יוהרא וכן אינו נראה כמשתחוה לו (סכ"ד וס"ב סק"ד).
- ח. אך מ"מ כשמשתחוה בברכו ומודים ושמו"ע יטה לצדדים שלא יהיה נראה כמשתחוה לרבו (וא"א בוטשאטש).
- ט. ואף על פי שטוב להחמיר להרחיק מרבו אף בציבור, כדי לחוש לטעם השלישי שנוצר לגיל שגרא כמצער לרבו, שזה שייך גם במתפלל אחר רבו בציבור, אבל מ"מ המנהג להקל בזה (סכ"ד וס"ב סק"ד).
- י. ולמעשה נכון להחמיר בעומד לאחוריו, כי זה הטעם שמצער לרבו מוכח בירושלמי, כמו שכתב הפר"ח והג"א, וטובשו משמע שאפילו לפני טוב להחמיר, ואפשר שהטעם הוא משום דהוי בזיון לרבו כשעומד ואחוריו נגדו אפילו בענין זה שמתפללים בציבור במקומות קבועים (ביה"ד דה ואר"פ).
- יא. וע"כ בעת שקובע את מקומו בבית הכנסת לכתחילה בודאי נכון ליהדר בזה, שאם קובע לו מקום מאחוריו רבו ירחיק ממנו כשיעור ארבע אמות ושלוש פסיעות כדי שלא יצער לרבו (ביה"ד דה ואר"פ וס"ב סק"ד).
- יב. אם הרוחק מרבו ארבע אמות מותר, לפי שהיא רשות אחרת (סכ"ד וס"ב סק"ד).
- יג. וכל רמ"א ועיין ביוה"ד דעה (ס' וס"ב סק"ד ט"ז), ר"ל דשם נתבאר שאם מתפלל רחוק ארבע אמות מרבו מועיל אפילו אם רבו נמצא לאחוריו (ס"ב סק"ד).
- יד. ועיין בפמ"ג שכתב בשם הפר"ח

טיב הבנין ■ גנות המחלוקת ■

בפרשת קרח רואים גדולתם הנוראה של משה ואהרן

הטעם שלא נתפרסם שמותם

של הר"ן ראשי סנהדראות של שבט ראובן

ועל פי זה מבאר החידושי הר"ם (ליקוטי הר"ם) הטעם שהתורה פירסמה רק שמותיהם של דתן ואבירם שהשתתפו עם קרח ולא את שמותם של המתמידים וחמשים ראשי סנהדראות של שבט ראובן, כי הראשי סנהדראות היו להם לכל הפחות כוונה טובה, כי רצו להקטיר קטורת לפני הקב"ה, כש"כ דתן ואבירם לא היה להם שום כוונה טובה, רק כדי לחלוק עם משה רבינו בריש גלי.

עד כמה גדול כח הנשים

להשפיע על בעליהם בענין המחלוקת

אמנם באמת פירסמה התורה שם אחד מאנשי שבט ראובן, און בן פלת, והוא כדי להודיענו עד כמה כח הנשים להשפיע על בעליהם לטוב ולמוטב, וכמו שאמרו חז"ל (במדבר י"ז כ), חכמת נשים בנתה ביתה (משלי י"ד, א) זו אשתו של און בן פלת, ואולת בידיה תהרסנה (שם) זו אשתו של קרח. והיינו שאשתו של קרח היא גרמה את כל המחלוקת, שפיתתה לקרח לצאת במחלוקת על משה רבינו, ולעומת זה אשתו של און בן פלת הצילה את בעלה מהמחלוקת. וכמו שאמרו שם במדרש, שאמרה לו, למה לך להתערב במחלוקת, הרי ממה נפשך, אם אהרן יהיה הכהן גדול תהיה תלמידו, ואם קרח יהיה הכהן גדול תהיה גם כן תלמידו. אמנם הוא חשש לשמוע בקולה, כי כבר נשבע לעדת קרח להיות חלק מהם, מה עשתה, השקתה אותו עם יין והשיבה אותו במיטת, וגילתה את שערות ראשה ונתיישרה אצל הדלת, ובכך ידעה שאף אחד מעדת קרח לא יעז להיכנס אל הבית אל בעלה, מאחר שאיננה צנועה, וכמו שנאמר (ט"ז ג) כי כל העדה כולם קדושים. ואכן כך הו', כל מי שהגיע וראה אותה יושבת כך שלא בצניעות חזר ולא נכנס, ואדחכי והכי כבר נבלעו כולם והוא ניצל.

מה היה החכמה המיוחדת

בדברי אשתו של און בן פלת

וכבר הקשו המפרשים למה דרשו עליה את הפסוק 'חכמת נשים בנתה ביתה', וכי איזה חכמה מיוחדת היה בדבריה, הרי אמרה לו דבר פשוט המובן לכל אדם, שלא יהיה לו שום ריווח מהמחלוקת, כי ממה נפשך לא הוא יהיה הכהן גדול, רק אהרן או קרח. וביאר מרן הגר"ח שמואלביץ, שמכל מקום בשעה שבוועד אש המחלוקת, זה חכמה גדולה לומר אז כן, והא ראייה, שהרי שאר בני ראובן כן נשתתפו במחלוקת, כי לא עלה אז על לבם אפילו חשבון פשוט זה, שלא יהיה להם שום ריווח מהמחלוקת, מאחר שכבר בער בלבם אש המחלוקת. והר"ק רבי יצחק מוואראק ז"ע פירש, דבאמת און בן פלת ענה בתחילה לאשתו שאינה צודקת בדבריה, כי עכשיו שאהרן הוא הכהן הוא נחשב לתלמיד ככל התלמידים ואילו כשקרח שהוא חבירו יהיה הכהן, יהיה לו מזה ריווח עצום, שיהיה 'חבירו' של הכהן גדול. וענתה לו אשתו, שאין זה אמת, כי כשיעלה לגדולה ויכהן בכהונה גדולה, ייטב מכל חבירו, ותהיה נחשב כתלמיד בין כל התלמידים כשם שאתה נחשב עתה אצל אהרן. ודבר זה הוא בודאי חכמה גדולה לומר כן.

יעזור השי"ת, שזנחה להיות מתלמידיו של אהרן הכהן, אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות, לבקש תמיד את השלום ולדרוך את השלום ובזכות זה נזכה לכל הברכות, כמו שאמרו במשנה (עוקצין פ"ג מ"ב), לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר (תהלים כט, יא) ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

הנה פרשת קרח מדבר על המחלוקת הגדולה של קרח ועדתו על משה רבינו, אך ביחד עם זה אנו לומדים גם כן מפרשה זו, עד כמה גדול מעלת השלום ועד כמה היא גדולתם של משה ואהרן, שלא נתערבו כלל בהמחלוקת, רק להיפך, הם ניסו לעשות ככל מה שביכולתם להתחזר השלום בישראל.

וכמו שכתב השל"ה הק' (קרח דרך חיים תוכחת מוסר, כו), 'זמזה ילמוד אדם מוסר לאחוז בשלום וכל בר שכל ילמוד, ויהיה מתלמידיו של אהרן אוהב שלום (אבות פ"א מ"ב), כי הנך רואה שאהרן לא דיבר בזה המחלוקת, אף שקרח רצה לעקור את כבודו, לא דיבר מאומה.

וכל מה שאדם יוכל לבקש סיבות לתוהו השלום ולכבות אש המחלוקת יעשה. צא ולמד ממשה רבינו ע"ה שהיה גדול הנביאים והיה מלך, והלך בעצמו ובכבודו לדתן ולאבירם לאחר שמרדו בו כששלח אחריהם ואמרו (במדבר ט"ז יד) 'לא נעלה', הלך הוא אליהם עם זקני ישראל, והכל בשביל השלום. חזו מה שנאמר (ט"ז יא) 'אהרן מה הוא כי תלינו עליו, ופירשו צדיקים 'אהרן מה הוא, היינו אם אתה רוצה לדעת מהותו של אהרן הכהן וגדל צדקתו, 'כי תלינו עליו, תעורר עליו מחלוקת, ואז כבר תראה באמת עד כמה גדול צדקתו מגעת.

משה הלך אצל דתן ואבירם

למרות שהיו מוחזקים כרודפים ידועים

וביותר ניכר גדולתו של משה מזה שהשפיל עצמו ללכת אל דתן ואבירם למרות שהיו ידועים בגדל רשעוּתם ומחלוקתם, וכבר סבל רבות ומרוויח מחמתם עוד בהיותו נער במצרים הלשינו עליו אצל פרעה, והוכרח לברוח מחמתם שנים רבות לכוש ולמדין, ואחרי זה כשחזר למצרים והלך אצל פרעה, המשיכו להציק לו ואמרו לו (שמות ה, כא) 'ידא ה' עליכם וישפוט אשר הבאשנתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב בידם להרגנו', ואחרי זה לא רצו לצאת ממצרים ואחרי זה הותירו במן, ועתה יצאו במחלוקת גלויה כנגדו, עד שבדאי ניתן להגיד את שני הרשעים הללו דתן ואבירם כרודפים המוחזקים על משה רבינו, ועם כל זה לא הסתכל משה על שום דבר, רק השפיל עצמו ללכת אליהם ולהשלים איתם.

ובזה מבואר הלשון שאמרו בגמרא (סנהדרין קי.) 'יקם משה וילך אל דתן ואבירם, אמר ריש לקיש, מכאן שאין 'מחזיקין במחלוקת, וביאר הר"ק רבי יצחק מוואראק ז"ע, שרצו לרמוז בזה, שבמחלוקת אין דין 'חזקה, רק אפילו אם כבר עשו הרבה נסיונות להטיל שלום ולא הצליחו, אין זה 'חזקה לומר שהמחלוקת תישאר הלאה, אלא עדיין צריך להשתדל בלי סוף לעשות שלום.

ועל דרך זה כתב גם החתם סופר, דבאמת קשה מור הלשון 'מכאן שאין מחזיקים במחלוקת, הרי היה להם לומר הרבה יותר מכך, 'מכאן שצריכים לדרוך אחר השלום, שהרי משה רבינו היה מחזיר אחריהם להשלים עמם.

ומבאר החתם סופר, דעל פי הדין לא היה צריך משה רבינו לשלוח אליהם להשלים עמם, כי כבר הוחזקו במריבה זה שלש רגלים, במצרים כשהכו איש את רעהו, ואחרי זה כשאמרו למשה ר'א ה' עליכם וישפוט, ועכשיו הוא כבר פעם שלישית והרי הם מוחזקים במחלוקת כמו מי שלקה ושנה ועל זה קמ"ל דמ"מ 'אין מחזיקים במחלוקת, פירוש, אין אומרים גבי מחלוקת שזוהו מוחזק לריב, אלא לעולם צריך להתחיל בשלום.

התברר לו שאין זו אלא אשתי שלו בעצמו... אשר טרחה ויגעה לצאת לערוך את הקניה עבדו ורועבד בני ביתו.

כראותו כי כן, פנה אליה ברוב חשיבות ואמר: הנה את בין כך עולה הביתה, קחי נא עימך גם את תיק הטלית ותפילין שלי... ותיכף אין רץ ההוא גברא ונעלם לדרכו.

נמציתו למדין יסוד ברור ופשוט, עיקר עבודת הנישואין היא 'שכירת המידות', לוותר ולתת [כמ"ש מרן הרה"ק הרבי ר' אלימלך ז"ע בצעטלי קטן (אות טז): "האדם לא גברא בעו" לם רק לשבר את הטבע" עכ"ל]. ולהתנהג בכל דבר לא כפי מה שאני רוצה ומתחשק לי לעשות, אלא כפי מה שצריך לעשות ומה שגד"ר ממני לעשות כפי רצון של מעלה, שהוא על פי רוב בהיפך ממה שאני רוצה...

לשבר את מידותיו ולעשות רצון קונו.

הרי לפניך, סיים אבי זצ"ל את שיחת קדשו לחתן הנרגש, דוגמא חיה של 'מעביר על מידו' חיל בתוככי הבית פנימה, זו היא דוגמא מוחשית כיצד עלינו לגשת אל הנישואים מתוך ביטול היש!

והרי על כך מברכים ומבקשים אנו בברכת חת"נים בהעמדת הבית בישראל, שישכנו ביניהם: 'אֶהְיֶה וְאַתָּה וְשָׁלוֹם וְרַעוּת'. - אי אפשר לו לשלום שישכון באהלינו בלא ויחוד ונתינת והתייחסות בעדינות בכבוד והערכה לבני ביתו.

יסוד הצלחת הנישואין ביסוד אחד בלבד הוא מותנית בוויחוד ובנתינת והעברה על מידותיו. לחשוב ולהתבונן אל נכון מה יכול אני לתת ול-תרום בשביל בני ביתי, ולא מה יכול אני לקבל כאן... ככל שתבטל יותר האנוכיות לתת ולה-שפיע לבן הזוג, כן יעלה ויעלה שלום הבית יותר ותבוא שכנה הקדושה לשכון באוהלם.

על דרך המאמר הנודע בנוסחת ברכה אחריתא: "מִהְרָה ה' אֶלְקֵינוּ יִשְׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם קוֹל שִׁשּׁוֹן וְקוֹל שְׂמִיחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כֵּלָה קוֹל מִצְוֹת חֲתָנִים מְחַפְתָּם וְנִגְרִים מְשֻׁתָּה נִגְיֵי חֵם" - מהו 'קול חתן וקול כלה', בשלמא 'קול שישון וקול שמחה' נוחא, שבהם אכן נשמעים קולות שונים, קולות של שישון ושמחה ומצחלות נערים, אבל מהו 'קול חתן וקול כלה', וכי יש להם לחתן כלה קול שונה מן הקולות של שאר אנשים? [עיי' 'מצודות דוד' (ירמיה טז ט, ע"ש)].

ברם כשמתבוננים בצורת אופי הדיבור שבין חתן וכלה, הוא אכן 'קול' אחר לגמרי, קול עדין ונעים קול מלא אהבה וכן וחסד. ואינו דומה כלל קול הדיבור והיחס שבין חתן וכלה לשאר אינשי. - על כך מבקשים אנו אפוא שימשיך חמדי להישמע בבית 'קול חתן וקול כלה', לא רק בימי השבע ברכות הנעימים, אלא כן ימשיך חמדי להישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים 'קול חתן וקול כלה', בצורת קול דיבורי שלום ואהבה וקירוב בסבר פנים יפות.

השפעת השמש והשפעת הרוח שבמקום, ואת מידת הנוחות בקירבה אל הבית, ואת כל שאר הצדדים שבדבר, ולאחר התלבטויות רבות החליטה על מקום מסוים המועדף ביותר לבנין הסוכה.

על אחר ניגוש רבינו החפץ חיים למלאכת הקודש בדחילו ורחימו, הוא התייעץ קשות בהקמתה, כאשר בימים ההם בטרם עידן הפרפרים והאזיקונים למיניהם, או של 'סכך' לצנח' וסוכה מתקפלת... היתה זו עבודה קשה ומפרכת.

לאחר שסיים בשעה טובה להעמיד את הסוכה על תילה, באה זוגתו לראות את מלאכתו היפה, היא נהנתה מאד מעבודתו, וכדרכן של נשים נהנתה גם לחשוב ולהרהר שוב ושוב בחלק 'שלה' שבסוכה, בהחלטת המיקום שבחצר...

והנה במשך הלילה הרהרה שוב בנושא ומצאה צדדים מיוחדים בדבר, ולאחר מחשבות והתלבטויות של צדדים לכאן ולכאן הגיעה למסקנה שאולי יותר טוב ונוח היה להעמיד את הסוכה דווקא בצד השני של החצר.

בריותה קרובה מאוד לבעלה הגדול, סחה בפניו את ליבה למחרת בבוקר: ישראל מאיר, חשבתו בלילה על אשר נדברנו בקשר למי-קומה המתאים של הסוכה, ולאחר ששקלתי שוב את כל הצדדים בנידון חוששני שטעיתי בדבר, דווקא הצד השני שבחצר נראה אולי יותר נוח ונעים, חבל שמיהרתי עם תשובתי ולא התבוננתי שוב בדבר!

והנה להפתעתה הרבה, לאחר ארוחת הבוקר ניגוש החפץ חיים בלי אומר ודברים אל החצר, והחל לסתור את כל הסוכה שהעמיד זה אתמול בעמל מפרך, ולבנותה מחדש במקום שהחליטה עליו עתה.

היא בכלל לא חשבה על כך, לא לזה התכוונה, היא רק סחה את ליבה בפניו שבעצם מצטערת היא על החלטה זו, כי סבורה שעדיף במקום השני. אבל החפץ חיים הקדוש בגודל עבודת המידות שלו לא אמר: בסדר נשאיר את זה לשנה הבאה, הרי זה רק לשבע ימים, בפעם הבאה נבנה שם... אלא התגבר כאירי להעביר על מידותיו, סתר את סוכתו ובנה הכל מחדש מן המסד ועד התפוחות כשהוא שש ושמה

לפני יותר מחמשים שנה, כאשר למדתי בשיבת צ"ע חיים, אצל מורי רבי הגה"צ רבי נטע פריינד זצ"ל, אמר לנו מאמר נפלא בפסוקי פרשא דידך, פרשת קרח (טז, יא): "וְאֶהְיֶה מִה הוּא כִּי תִלְוֶנָה עִלְיָהּ" - אם תרצה לדעת 'אחר' מה הוא, לחתות על קנקנו של אדם ולדעת מה טיבו. - זאת תדע 'כי תליו' עליו, תראה את הנהגתו כאשר 'תליו' עליו ותנסו לריב עימו, אם יכעס או או יבליג וישתוק, ובוה תדע 'מה הוא', כמו שאמר חז"ל (עירובין סה:): "בשלשה דברים אדם ניכר - בכוסו, ובכיסו ובכעסו", ושפתי פי חכם חן.

לפני כ"ק אאמר הגה"צ בעל 'מעדני השולחן' זצוק"ל הגיע פעם חתן אחד לפני חתונתו, וביקש לקבל 'הדרכה' לקראת נישואיו. כאשר נגזר החתנים לעלות אל בתי הרבנים והצדיקים בבקשת ברכה והד-רכה טובה להעמדת הבית כראוי ונכון.

אמר לו אבא מאיר זצ"ל, הנה נא אונן ושמע מעשה מופלא שאספר לפניך, סיפור שיש בו לימוד מוסר השכל עצום לענייננו.

לאחר נישואיו [בזיוו"ש] של מרן החפץ חיים זצוק"ל, בהגיע חג הסוכות היו בפניו כמה מקומות בחצירו שניתן להעמיד בהם את הסוכה הקדושה, קרא אפוא לאשתו הרבנית כדי להיוועץ בה באיזה מקום בחצר בוחרת היא שיעמיד כעת את הסוכה.

בשומעה שנתן את ההחלטה החשובה הזו בידה נהנתה אשתו מאוד, והחלה לחשב את חישובה באיזה צד נוה לו יותר, היא בדקה את

בית שלום

מוקד הזמנות ספרים

של הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

קו ההזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל המצ"ב

לע"י הר"ח רבי משה רייך זצ"ל בן הר"ר שמואל רפאל זצ"ל נלב"ע י"ז אייר תשנ"ב	לע"י רבי שבת זצ"ל בן הגה"ק רבי גמליאל הכהן זצ"ל נלב"ע ח' שבט תשל"ח תשנ"ב	לע"י הרב פנחס גרשון ב"ר אברהם זצ"ל לבנברג נלב"ע ס' אייר תשע"ז תשנ"ב	לע"י הרב יחיאל מאיר ז"ל בן הרב אברהם עקשטיין ז"ל נלב"ע י"ב סבת תשס"ח תשנ"ב	לע"י מרת חיה סאסא בת לאה נלב"ע י"סיון תשנ"ב	לע"י החבור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחסיא רבי ישראל יצחק נלב"ע י"ח כסלו תשנ"ב	גרפצ"ק סל: 02-5002321	קשת הרשת מינוח י"א וקידום מיוחד 02-6257948 info@keshet-hareshet.co.il	גל.פו
---	---	--	---	--	---	------------------------------	--	--------------